

Stavanger Aftenblad, Torsdag 19. mai 1994

Gulbransson og Quisling

Av P. O. STORLID, Brandbu

Det er ikke godt å si hvem som først lanserte Olaf Gulbransson som motstander av Quisling, men i omtrent en menneskealder nå synes enhver omtale av den bisarre tegneren og humoristen å måtte innholde en passus om nettopp det. Oftest omtrent som uttrykt i Aftenbladets artikkel 29. mars: «Han avlo en kulturpris Quisling ville gi ham». Men akkurat slik var det ikke. For å si det med hans kollega Stabel: Snarere tvert imot!

Den virkelige sammenheng er slik: Kulturtinget, utvilsomt en Quislinginstitusjon, delte i 1943 ut fire kulturpriser. En av dem altså til Gulbransson. Han var ikke til stede i Oslo, men professor Onsager mottok den foreløpig på hans vegne. Deretter skrev Gulbransson et takkebrev til – ja, nettopp: Quisling. Han ville sette pengene på konto og i kommende, fredeligere tider kjøpe seg «et granitskjær paa Norges kyst», sier han der. Deretter fulgte ett til, med teksten avbrutt av en karika-

tur av en svært takkende Gulbransson, lenger nede av et skjær med en hytte på, og vedlagt et trykk av tegnerens bestemor. I utdrag lyder dette brevet slik:

«Kjære herr Ministerpresident.... – fik jeg meddelelse fra kultur og folkeoplysningsdepartementet om at kulturprisen er sat ind i Bærums Sparebank og at diplommet vil bli mig overrakt av National Samlings representant i München. Ja – hvordan skal nu jeg arme djævel faa takket nok! Ja – naa ligger vel det granitskjæret mit i Bærums Sparebank. Jeg takker – og takker igjen. Deres Olav Gulbransson.»

Deretter ble kulturpris-diplomet overlevert Gulbransson i hans hjem i Tegernsee, av gruppelederen for NS Utenriksorganisasjon i Wien, og i nærvær av noen partifeller, den 13. mai 1944. Bilde av Gulbransson med diplommet ble offentliggjort i Fritt Folk.

Det er ellers kjent at gjestende NS-folk, norske kadetter fra Waffen-SS krigsskole i Bad Tölz og enkelte front-

Eksempel på Olaf Gulbranssons tegnekunst – fra dengang det fremdeles fantes virkelig fine fruer.

kjempere ellers, ved diverse anledninger ble særdeles vel mottatt i Gulbranssons hjem. En gang ga han også offentlig uttrykk for at «Ja, Vidkun Quisling vil jeg gjerne en gang tegne. Han er en dundrende

norsk viking, siden for over 20 år siden. . .»

Mangt rart gjorde, sa og var Olaf Gulbransson. Men noen slags tyskbasert norsk utehjemmefrontmann var han avgjort ikke.